

Poživitev češčenja Srca Jezusovega

Lansko leto je v francoščini izšla knjiga z naslovom »Vatican II et le culte du Coeur de Jésus« (Ed. Resiac, Montsurs 1981, 142 str.). Njen avtor je Jean Ladame, zelo znan duhovni pisatelj. V predgovoru omenja, da je papež Janez XXIII. tisto prenavo, ki naj jo sproži drugi vatikanski koncil, označil kot »nove binkošti«, kot »binkošti ljubezni«. Češčenje Srca Jezusovega, naj bo javno ali zasebno pri posameznem verniku, hoče prav tako doseči okrepitev krščanskega življenja, osebostnega in občestvenega, ki priteka samo iz tiste ljubezni, ki ji je najodličnejši simbol Kristusovo Srce, »vir življenja in svetosti«. Naj gre torej za zvestobo drugemu vatikanskemu koncilu ali pa za pravo pobožnost do Jezusovega Srca – obakrat je učinek isti. Doseči je treba tisto, kar sv. Pavel označuje kot »življenje je meni Kristus«. Prav nauk drugega vatikanskega koncila more bolje omogočiti, da postane češčenje Srca Jezusovega bolj zares češčenje »v duhu in resnici«. Avtor jemlje v knjigi v poštev nekatere vidike koncilске nauka, ki morejo pomagati, da bolje razumemo in živimo tisto, kar je vsebina pobožnosti do Jezusovega Srca. Z druge strani pa v luči Jezusovega Srca osvetljuje najvažnejše koncilске misli in smernice.

Nekoliko prej je podobno knjigo o »češčenju Jezusovega Srca danes« (Herz-Jesu-Verehrung heute, Christiana-Verlag, Stein am Rhein 1974, 160 str.) napisal švicarski teolog jezuit Friedrich Schwendimann. Ta med drugim pokaže zlasti na pomen češčenja Srca Jezusovega v spoprijemanju z današnjim tako zelo razširjanim ateizmom, če ne celo z antiteizmom. Ateizem je treba »prištevati med najresnobnejša dejstva sedanjega časa« (CS 19,1). Tako se izraža koncil. Papež Pavel VI. pa dostavlja nekakšno razlago, ko pravi, da je to »najstrašnejši pojav našega časa«. Isti papež je v avdienci jezuitom o priložnosti njihove generalne kongregacije navedel kot eno od njihovih današnjih nalog boj zoper ateizem. K temu je pristavil: »Ali ni res, da imate v češčenju Jezusovega Srca najučinkovitejše sredstvo za duhovno in moralno prenavo sveta,

kakršno želi drugi vatikanski koncil, in za uspešno izvedbo vam naložene naloge boja zoper ateizem?» (L'Osservatore Romano, 17. 11. 1966). Seveda so tudi še druga sredstva, vendar pa se je treba vprašati, ali morejo biti zares učinkovita brez tistega, kar spada k jedru in najglobljemu izviru celotne zgodovine odrešenja (147s).

Pojav ateizma ima iste korenine kakor greh sploh. Bog noče smrti grešnika, marveč njegovo spreobrnjenje, da bi živel (prim. Ezk 33, 11). Češčenje Jezusovega Srca temelji na Svetem pismu, ne ravno na zasebnem (osebnem) razodetju sv. Marjeti Mariji Alacoque. Vendar je oznanilo te karizmatičarke povsem skladno z javnim razodetjem. Sv. Marjeta je ponovno poudarila: Namen češčenja Jezusovega Srca je grešnike zadržati pred pogubljenjem in jih spreobrniti ter zaustaviti božjo jezo; mlačne in površne kristjane spodbuditi h gorečnosti ter goreče voditi k popolnosti in svetosti. S podobnimi mislimi se pogosto srečamo, če beremo Sveto pismo, pa tudi besedila drugega vatikanskega koncila.

Če rečemo, da je danes zaradi odpada od Boga in s tem širjenja brezboštva človeštvo v strašni nevarnosti, se ne vdajamo bojazljivemu črnogledju, marveč se opiramo na zelo realno ozadje. Položaj je gotovo strahotno resen. Zadoštovalo bi, če bi Bog prepustil ljudi njihovim delom, da bi prišlo do nepregledno obsežne, grozovite katastrofe (149s). Tukaj k Schwendimannovim izvajanjem lahko dostavimo nekatere izjave papeža Janeza Pavla II. V okrožnici *Redemptor hominis* (15) pravi: »Človeka ogrožajo njegove stvaritve, zloraba raznih dosežkov znanosti – naravnost apokaliptična orožja. Na obzorju se zarisuje neko nepredstavljivo samouničenje človeštva, v primeru s katerim se zdijo nesreče in katastrofe, ki jih poznamo iz zgodovine, le malenkost.« Papež je razen tega v svojih govorih in drugih dokumentih doslej že nad 30-krat opozoril na ogrožitev s strani atomskega samouničenja človeštva. Človeka ogrožajo »stvaritve njegovega duha in nagnjenja njegove volje«. Človek je ustvarjen po božji podobi in v tem je smisel njegovega življenja: biti (bolj in bolj) podoba Boga. Drama našega časa je v tem, da človek v imenu humanizma, v imenu človeka taji in zameta neskončnega Boga. Temeljno in globoko protislovje je absolutizacija človeka. Zdi

se, da je človek brezkončno povišan, v resnici pa pada v neizmerno brezno, kjer je njegovo dostojanstvo skrajno ponižano in se utaplja v nesmiselnosti. Toliko obetajoči mesijanizmi iz prejšnjega stoletja so človeštvo potisnili na rob prepada (papežev nagovor nemškimi državniki v Bonnu 15. 11. 1980).

Troje pomočkov

Schwendimann precej obširno govori zlasti o treh pomočkih, ki jih češčenje Srca Jezusovega daje v srečavanju z ateizmom našega časa, bodisi v njegovi vzhodni bodisi zahodni obliki. Najprej nam pogled na Jezusovo Srce daje veliko zaupanje, ki temelji na globoki veri v brezmejno moč Kristusove ljubezni.

Dalje nas to češčenje uči, kakšno orožje naj si v boju nade-nemo: ne »mesenega orožja«, kakor pravi sv. Pavel, marveč res »božjo bojno opravo«: »Stojte torej opasani okoli ledja z resnico in obdani z oklepom pravice in na nogah obuti s pripravljenostjo za evangelij miru; k vsemu si vzemite ščit vere, s katerim boste mogli ugasiti vse ognjene puščice hudega duha; vzemite tudi čelado odrešenja in meč Duha, kar je božja beseda; zraven pa ob vsakem času v duhu molite z vsakršno molitvijo in prošnjo za vse svete« (Ef 6,10–17). To orožje ni nič drugega kakor življenje iz vere in iz moči ter zgleda Jezusa Kristusa, ki je boj zoper moči teme, delo odrešenja izvršil v krotkosti in ponižnosti, toda tudi s srčnostjo in s popolno predanostjo božji volji. To je življenje, katerega prepričujoča moč je ljubezen. Ljubezen do Boga in do ljudi je edina moč, ki more nevernega prepričati o resničnosti evangelija. Zgled in moč za potrpežljivo, pogumno in požrtvovalno ljubezen najde kristjan v Jezusovem Srcu.

V tem in marsičem drugem se Schwendimann ujema z nazi-ranjem slovite Francozinje Madeleine Delbrêl, ki je sredi najbolj ateističnega okolja vršila junaški apostolat in imela velik vpliv tudi na duhovnike. Med drugim pravi Delbrêlova: »V bližini neveru-jočega postane ljubezen oznanjevanje, a to oznanjevanje mora biti bratsko. Ne prihajamo, da bi po načinu stare matere nekaj

priobčili, kar pripada nam, namreč Boga. Ne nastopamo kot pravični med grešniki, kakor ljudje, ki so sredi neizobraženih dosegli diplomo; marveč prihajamo, da bi govorili o skupnem Očetu, ki ga nekateri poznajo, drugi ne, kakor razvajenci, ne kakor nedolžni; prihajamo kot takšni, ki smo imeli srečo, da smo bili poklicani k veri, poklicani, da bi to vero sprejeli, toda ne kot zasebno posest, zasebno lastnino, marveč kot nekaj, kar je v nas položeno za svet: iz tega sledi kar celotna življenjska usmerjenost. – Evangelij je le tedaj resnično oznanjen, če to oznanjevanje omogoči med kristjanom in drugim človekom nastanek tistega odnosa «srca do srca», iz katerega kristjan živi v skladu s Kristusovim evangelijem. Nič na svetu nam ne bo podarilo Kristusove dobrote razen Kristusa samega. Nič na svetu nam ne bo napravilo dostopa do srca našega bližnjega kakor le dejstvo, da smo mi sami dali Kristusu dostop do našega srca ... Kristus sam o sebi trdi, da nam bo oskrbel tisto, kar je pogoj in hkrati znamenje spreobrnjenja srca, se pravi tisto, česar se človek ne more naučiti in sprejeti od nikogar razen od Kristusa: ponižnost in krotkost. Brez ponižnosti in krotkosti ni nobenega res krščanskega in bratskega srca, nobene dobrote in nobenega oznanjevanja evangelija. Nič drugega kakor ponižnost in krotkost privedeta do tega, da se v nas zacelita upor in prvotna prevzetnost. Brez ponižnosti in krotkosti nikdar ne postanemo resnične stvari in učljivi sinovi za Boga. Brez tega bi pač mogli z drugimi ravnati, kakor da bi bili oni naši bratje, ne bi pa bili enkrat za vselej naši bratje« (M. Delbrél, *Wir Nachbarn der Kommunisten*, Johannes Verlag Einsiedeln 1975, 253s).

Kot tretje sredstvo navaja Schwendimann zadoščevanje, posebno ker se je treba zavedati, da je v ozadju za današnjim odklanjanjem Boga najhujši sovražnik človeškega rodu, tisti, ki je zapeljal človeka v prvi greh in se je boril zoper Kristusa in njegovo delo, kar se nadaljuje skozi vsa stoletja, a bo proti koncu časov še posebno vse poskusil, kako bi uničil Cerkev in s tem tudi človeštvo.

Kristus, ki s prebodenim srcem visi na križu, nam zagotavlja zmago nad slehernim zlom, tudi nad poslednjim sovražnikom, tudi nad smrtjo. Za kristjana je veliko upanje in moč njegovega

življenja prihod tistega kraljestva, za katero v očenašu stalno moli. Ta misel na prihodnje popolno uresničenje Kristusovega in božjega kraljestva, v katerem bo človek živel v večnem občestvu ljubezni s troedinim Bogom ter s svojimi odrešenimi in zveličanimi brati, daje kristjanu že zdaj moč, da kot »božji sodelavec« (1 Kor 3,9) na zemlji širi Kristusovo ljubezen in pripravlja popolno uresničenje tega kraljestva resnice in življenja, kraljestva svetosti in milosti, kraljestva pravičnosti, ljubezni in miru.

Anton Strle, Poživitev češčenja Srca Jezusovega, v: CSS 16(1982)146–147.

